

บทที่ 1

บทนำ

ก. ความสำคัญของเรื่อง

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิ -
ราชย์ มาสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เมื่อ พ.ศ.2475 แนวความคิดในการ
ที่จะกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชนได้รับการพิจารณาเป็น เรื่องสำคัญ เพราะ
นอกจากจะดำเนินการตามอุดมคติของระบอบประชาธิปไตยที่ว่าประชาชนจะต้องมีส่วนร่วม
ในการปกครองด้วยแล้ว ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนได้ เข้าใจในระบอบประชาธิปไตยได้ดี
ยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงได้มีการตรากฎหมายโดยกำหนดให้มีการจัดระเบียบราชการบริหารส่วน
ท้องถิ่นหรือการปกครองแบบกระจายอำนาจขึ้น

การปรับปรุงระบอบการปกครองท้องถิ่นมาสู่สมัยใหม่ หรือสมัยปัจจุบัน ได้เริ่มมา
ตั้งแต่ พ.ศ.2495 เป็นต้นมา โดยได้มีการจัดตั้งรูปการปกครองท้องถิ่นในหลายประเภท
หลายระดับ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และสภาตำบล

สำหรับสภาตำบล แต่เดิมนั้นการทะนุบำรุงท้องถิ่นหรือการสร้างสรรคความเจริญ
ให้แก่สภาตำบล เป็น เรื่องส่วนกลางหรือทางราชการแต่ฝ่ายเดียว เป็นผู้ปฏิบัติ ซึ่งเรียกว่า
การปกครองตำบล ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม
ในปี พ.ศ.2498

แนวความคิดในการกระจายอำนาจให้กับสภาตำบล ในการทะนุความเจริญให้
ท้องถิ่นนั้น ได้เริ่มมีขึ้นในปี พ.ศ.2498 ด้วยเหตุนี้สภาตำบลจึงได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งของ
กระทรวงมหาดไทย ที่222/2499 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2499 และตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย
ที่ 275/2509 ลงวันที่ 1 มีนาคม 2509 ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาตำบลมาตามลำดับ และ
ในปัจจุบันการจัดตั้งสภาตำบลได้เป็นไปตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13
ธันวาคม พ.ศ.2515 สาเหตุที่มีการแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารงานของตำบลเสียใหม่

เนื่องจากการจัดระเบียบของตำบลที่เป็นอยู่ได้มีการแยกกันอยู่หลายรูปและบางรูปก็ไม่อาจปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้ จึงควรแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารของตำบลให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ เนื่องจากตำบลเป็นหน่วยการปกครองขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการปกครองของประเทศ หากการปกครองขั้นพื้นฐานไม่มั่นคงและไม่เหมาะสมแล้ว ก็ย่อมมีผลกระทบต่อประเทศโดยส่วนร่วมอันนับได้ว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า และอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎร

ตามนโยบายทางการปกครองของไทยในปัจจุบัน ได้มีการขยายงานด้านการปกครองท้องถิ่นให้สภาตำบลรับผิดชอบมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นรับผิดชอบและให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในด้านการปกครอง การจัดรูปแบบและแก้ไขปัญหาด้านการปกครองด้วยตนเอง ความหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ดังนั้น บทบาทของสภาตำบลในปัจจุบัน จึงได้มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการปกครองท้องถิ่น ในฐานะเป็นตัวแทนของราษฎร ในการดำเนินงานด้านการปกครองอย่างแท้จริงไม่ว่าการปฏิบัติตามกฎหมาย ในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ฯลฯ

ด้วยเหตุนี้ ในการศึกษาบทบาทของสภาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา - ชนบทของ 4 กระทรวงหลัก สิ่งที่ทำให้ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษารoles บทบาทของสภาตำบลในฐานะที่สภาตำบล เป็นหน่วยองค์กรที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ดังนั้น การดำเนินการของสภาตำบลโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของ 4 กระทรวงหลักเป็นกระบวนการที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาท้องถิ่น ปัจจุบันได้มีการกล่าวถึงอยู่เสมอว่า การพัฒนาประเทศจะต้องเกิดจากเบื้องล่างมาสู่เบื้องบน ด้วยเหตุนี้บทบาทของสภาตำบล นับได้ว่ามีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก และแต่ละสภาตำบลก็จะต้องวางแผนงาน โครงการร่วมกับหน่วยงานของรัฐในอันที่จะ เสริมสร้างความเจริญเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐ ในการที่จะมอบอำนาจให้แก่สภาตำบล แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการมอบอำนาจให้แก่สภาตำบลเพียงบางส่วน จึงมีผลให้แผนงานโครงการต่าง ๆ ที่จะนำมาดำเนินการในแต่ละตำบลนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของสภาตำบล แต่ละตำบลว่ามีความสามารถในการที่จะตั้งแผนงาน/โครงการ

เหล่านั้นได้อย่างไร เพื่อให้ส่วนราชการเห็นด้วยกับสภาตำบล และสภาตำบลมีวิธีการอย่างไร ที่เกี่ยวกับการดำเนินแผนงาน/โครงการ เป็นเรื่องของการแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่า ที่แต่ละตำบลมีความต้องการ เพื่อสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่นของตน

และนอกจากนี้ เพื่อจะได้ศึกษาว่าแผนงาน/โครงการ ที่สภาตำบลเสนอขึ้นมา นั้น ส่วนราชการที่รับผิดชอบได้ให้ความสำคัญมากน้อยเพียงไร ใคร เป็นผู้กำหนดผลประโยชน์ให้แก่สภาตำบลในการจัดทำแผนงาน/โครงการ

ข. สภาพปัญหา

ในการบริหารงานของสภาตำบล ที่ผ่านมานั้นปรากฏว่าไม่ราบรื่นและไม่ได้ผลเท่าที่ควร มีสาเหตุหลายประการด้วยกัน เช่น สาเหตุเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานทางสังคม ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านการเมืองท้องถิ่น ปัญหาด้านการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ปัญหาการจัดรูปหน่วยงาน และวิธีปฏิบัติราชการของสภาตำบล ตลอดจนปัญหาาระบบบริหารราชการของประเทศที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างของสภาตำบล ด้วยเหตุนี้ ปัญหาดังกล่าวมีส่วนที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาชนบทที่ผ่านมามากมาย ทั้งนี้ เนื่องจากขาดการวางแผนที่ถูกต้องโดยได้มองข้ามความสำคัญของสภาตำบล ซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชนบทและโดยที่รัฐบาลชุดปัจจุบันได้ยอมรับแล้วว่า หากการพัฒนาชนบทขาดการพัฒนาอย่างมีแบบแผนอย่างที่ผ่านมาแล้ว ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำยังคงเป็นปัญหาที่รัฐบาลแก้ไขไม่ได้ด้วยตนเอง เพื่อหาแนวทางการพัฒนาชนบทที่ถูกต้อง รัฐบาลมีความต้องการที่จะให้สภาตำบล เป็นหน่วยองค์กรหลักในการพัฒนาชนบท ในฐานะที่สภาตำบล เป็นหน่วยการปกครองที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ตามเงื่อนไขของตนเอง เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของชาวชนบท และใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ดังนั้นสภาตำบลจึงได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นหลักหรือแกนนำที่สำคัญในการพัฒนาให้แต่ละตำบล แต่เดิมการพัฒนาชนบทไม่ได้มีการกำหนดแผนงานโครงการร่วมกัน ปล่อยให้กระทรวง-ต่าง ๆ ทำงานเป็นอิสระต่อกัน และส่วนใหญ่ก็ไม่ถนัดที่จะสร้างแผนงานหรือโครงการพัฒนาขึ้นมา เมื่อประเทศขาดนโยบายในการพัฒนาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่จะถือ เป็นบรรทัดฐานเพื่อรวบรวมกำลังทำงานของประเทศให้เป็นปึกแผ่น เมื่อไม่มีนโยบายระดับชาติที่แน่นอน จะหวังให้หน่วยงานต่าง ๆ ในระดับต่างลงมาทำงานประสานและสอดคล้องต้องกันนโยบายพัฒนาประเทศได้อย่างไร จึงเป็นผลให้การบริหารการพัฒนาชนบทไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นอกจากนี้

การที่สถาบันทางการเมืองของไทยยังไม่ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ปกครอง กำหนดนโยบายจากเบื้องบนสู่เบื้องล่างแทนที่จะมาจากเบื้องล่างขึ้นสู่เบื้องบน นอกจากนั้น ระบบราชการเองก็มีอิทธิพลเข้าไปมีบทบาทอยู่ด้วยในการกำหนดนโยบาย จนบางครั้งไม่สามารถแยกออกว่าขั้นตอนการปฏิบัติตามนโยบายนั้น แยกออกจากกัน และผู้ปฏิบัติตามนโยบายจะมีทัศนคติอย่างไรต่อการกำหนดนโยบายของผู้ปกครอง อันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติตามนโยบายนั้น บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ก็ได้ เพราะกำลังความสามารถของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบที่มั่นคงของแผน

ดังนั้น การนำเครื่องมือชนิดใหม่ มาใช้จึงมีลักษณะ เป็นปัญหาอยู่ในตัว เป็นเสมือนหนึ่งการทดสอบสมรรถภาพและความพร้อมของประเทศที่ต้องการพัฒนา และหากยังไม่พร้อมจำเป็นจะต้องปรับปรุงกลไกการบริหารงานนั้นด้วย เพื่อให้เกิดเอกภาพในการพัฒนาจำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่กำหนดปรัชญา ความมุ่งหมาย นโยบาย เป้าหมาย กลวิธี และการดำเนินงานร่วมกัน ในขณะเดียวกัน การกำหนดนโยบายที่มาจากเบื้องบนจะต้องผสมผสานจากเบื้องล่างด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น สภาพการบริหารจะต้องเอื้ออำนวยผู้ปฏิบัติ ในด้านการประสานงานระหว่างสภาตำบลกับตัวแทนของ 4 กระทรวงหลัก เป็นอย่างดียิ่งทั้งจะต้องมีอำนาจในการตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการ และควบคุมงานอย่างเต็มที่ โดยมีจุดประสงค์ร่วมกัน และมีทัศนคติที่คัดค้านนโยบายของรัฐในการบริหารการพัฒนาชนบทให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบาย

ค. แนวความคิดในวิทยานิพนธ์นี้

David Easton ได้ให้ความหมายของระบบการเมืองไว้ว่า ระบบการเมืองเป็นระบบของพฤติกรรมเฉพาะอย่างในสังคม ซึ่งทำหน้าที่ในการแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าทั้งหลายในสังคมและการแบ่งปันนั้น จะต้องมีผลบังคับใช้กับทุกคนในสังคม ซึ่งอาจออกมาในรูปของคำสั่ง กฎหมาย ระเบียบ นโยบาย การบีบบังคับ การขู่เข็ญ การยกย่อง ฯลฯ

ในกรณีของสภาตำบลนี้ จะเป็นการประยุกต์ใช้แนวความคิดของอีสตัน โดยถือว่าสภาตำบลเป็นองค์การสำคัญในชนบท ที่ทำหน้าที่เป็นกึ่งองค์กรปกครองท้องถิ่น ในฐานะเช่นนี้สภาตำบลจึงอยู่ในฐานะที่จะจัดสรรสิ่งที่สภาตำบล เห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าของชาวชนบทในขอบเขตของสภาตำบลแต่ละแห่งนั้นถึงปราศณา ในทำนองเดียวกัน เนื่องจากสภาตำบลเป็น

เป็นเสมือนหน่วยปกครองต่ำสุดในการปกครองของไทย สภาตำบลจึงยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้ - คอยดึงเอาสิ่งที่มีคุณค่าให้กับท้องถิ่นของตนจากการจัดสรรของรัฐบาลอีกด้วย

เนื่องจากในปัจจุบัน รัฐบาลได้มีนโยบายในการที่จะกระจายอำนาจในการปกครอง ไปสู่สภาตำบลมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากการให้อำนาจแก่สภาตำบลในการจัดทำแผนพัฒนา ตำบลด้วยเหตุนี้ การจัดทำแผนงานโครงการของสภาตำบล ย่อมมีส่วนเกี่ยวกับสิ่งที่เรียกว่า ผลประโยชน์ที่สภาตำบลแต่ละตำบลจะได้รับ ประเด็นจึงอยู่ที่ว่าผลประโยชน์ที่ว่านี้ จะ เป็นการแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าให้แก่สภาตำบลได้อย่างไร เท่าเทียมหรือไม่ และได้สร้างความพึงพอใจให้กับ สภาตำบลแค่ไหนเพียงไร ในฐานะที่สภาตำบลเป็นหน่วยองค์กรที่ทำหน้าที่ใกล้ชิดกับประชาชน มากที่สุด

ง. วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง "บทบาทของสภาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา ชนบทของ 4 กระทรวงหลัก" ผู้เขียนมุ่งวิเคราะห์ถึง

1. เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการและระเบียบวิธีในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในส่วนที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก
2. เพราะเหตุใดบางโครงการ จึงได้ถูกกำหนดให้ดำเนินการในบางตำบล ในขณะที่ มีสภาพทั่ว ๆ ไปเหมือนกันกับตำบลอื่น
3. บทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก ของสภาตำบลและ เจ้าหน้าที่ของ 4 กระทรวงหลักกว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร
4. ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลักของ สภาตำบล ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล
5. ความต้องการของสภาตำบล ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก

จ. สมมุติฐาน

1. ความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา ชนบทขึ้นอยู่กับความสอดคล้องของสภาตำบลกับแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก

2. การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้สภาตำบล มีอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลักอย่างเต็มที่ มีผล-
ทำให้การบริหารการพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลที่รัฐบาลตั้งไว้

ฉ. วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "บทบาทของสภาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบท
ของ 4 กระทรวงหลัก" ผู้เขียนจะศึกษาวิเคราะห์ถึงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเป็นหลัก
ในการเขียน ในเรื่องเกี่ยวกับบทบาทสภาตำบล

1. การเก็บข้อมูลโดยวิธี

1.1 เข้าสังเกตการประชุมการวางแผนพัฒนาตำบล ของกรรมการสภาตำบล

1.2 สัมภาษณ์พูดคุยกับบุคคลต่อไปนี้

1.2.1 กำนัน

1.2.2 กรรมการสภาตำบล (ผู้ใหญ่บ้าน)

1.2.3 เจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ที่รับผิดชอบในตำบลที่ศึกษา

1.3 ศึกษาจากเอกสารและข้อมูลทางราชการที่เกี่ยวกับระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ตลอดจน
จนถึงได้นำประสบการณ์ของผู้เขียนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาตำบลมา เป็นส่วนประกอบในการ
ศึกษาแผนพัฒนาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก

สำหรับอุปสรรค ในการเก็บข้อมูล เนื่องจากว่า ข้อมูลที่จะใช้ในการสัมภาษณ์มีจำนวน
หลายข้อ และการสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้ถูกสัมภาษณ์แต่ละคนจะต้องใช้เวลาพอสมควร ประกอบ
กับจะต้องมีการอธิบายเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจข้อมูลที่ถามไป ดังนั้นการสัมภาษณ์กรรมการ
สภาตำบล จึงสัมภาษณ์ได้เพียงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่ของ 4 กระทรวงหลักเท่านั้น
เนื่องจากมีเวลาจำกัด อีกทั้งผู้ถูกสัมภาษณ์จำเป็นต้องเข้าร่วมฟังการประชุมการวางแผนพัฒนา
ตำบลอีกด้วย

ข้อควรระวังประการหนึ่ง ในการพิจารณาข้อมูลบางเรื่องในวิทยานิพนธ์นี้ ก็คือ บาง
เรื่อง เป็นข้อมูลประเภทความคิดเห็นของบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ มิใช่ข้อมูลที่แท้ ดังนั้น จึงอาจ -

คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้ ทั้งนี้ เนื่องจากความแตกต่างในด้านการรับรู้ของบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์

2. ระยะเวลาของการเก็บข้อมูล

ในช่วงระหว่างวันที่ 6 - 24 สิงหาคม 2527

การเสนอรายงานวิทยานิพนธ์ เป็นการเขียนบรรยายสรุปสภาพที่เกิดขึ้นจริงตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้

ข. ขอบเขตของการศึกษาและวิจัย

การศึกษาวิจัยภาคสนามได้เลือกเฉพาะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจะทำการศึกษาแผนพัฒนาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก จากการเลือกสุ่มตัวอย่าง จาก 5 อำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกระดับชั้น อำเภอละ 1 ตำบล สำหรับตำบลที่ศึกษาอยู่ในอำเภอต่อไปนี้

1. อำเภอพระนครศรีอยุธยา
2. อำเภอเสนา
3. อำเภอบางปะหัน
4. อำเภอบางบาล
5. อำเภอบ้านแพรก

ค. คำจำกัดความ

ในการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก จำเป็นต้องกำหนดคำจำกัดความบางคำในวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การศึกษาในเรื่องนี้แคบเข้า ดังนี้

1. สภาตำบล หมายความว่า สภาตำบลตามกฎหมายว่าด้วย สภาตำบล
2. แผนพัฒนาตำบล 5 ปี หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของตำบลซึ่งสภาตำบลได้ร่วมพิจารณา กับ คปต. จัดทำขึ้น เพื่อขจัดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยกำหนดแนวทางพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของตำบล ให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการพัฒนาของอำเภอ และมีกำหนดระยะเวลา 5 ปี ตามระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3. แผนพัฒนาตำบลประจำปี หมายความว่า แผนพัฒนาตำบลประจำปี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการวางแผนพัฒนา จังหวัดประจำปี พ.ศ.2525

4. กทม. หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้านและตำบล

5. คปต. หมายความว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารการพัฒนาชนบท พ.ศ.2524 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2526

6. แผนงาน หมายความว่า กลุ่มโครงการที่ได้กำหนดขึ้นในลักษณะประสานสัมพันธ์กัน เพื่อการแก้ไขปัญหา หรือการตอบสนอง วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลาย ๆ อย่าง

7. โครงการ หมายความว่า กิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

8. การประสานงาน หมายถึง การติดต่อสื่อสาร ซึ่งแยกได้ 2 กรณี คือ

8.1 การติดต่อสื่อสารทางหนังสือ หรือวิทยุส่งการ เกี่ยวกับระเบียบการบริหารการพัฒนาชนบทต่าง ๆ

8.2 การติดต่อสื่อสาร โดยการฝึกอบรมในการดำเนินการประสานแผนพัฒนาของ 4 กระทรวงหลัก

9. กระทรวง หมายความว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย เรื่องบทบาทของสภาตำบลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของ 4 กระทรวงหลัก คือ

1. เพื่อช่วยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับบทบาทของสภาตำบล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และความรู้ ความเข้าใจของสภาตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2. สามารถชี้ให้เห็นถึงผลดี ผลเสียในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก ตลอดจนข้อ เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ในอันที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

3. จะเป็นประโยชน์ต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอันที่จะได้ทราบถึงประสิทธิภาพของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก

4. ผลของการศึกษาเรื่องนี้ จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของรัฐบาล และเป็นแนวทางของผู้สนใจศึกษาเรื่องนี้ต่อไป

ญ. การเสนอเรื่อง

ในการเสนอวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้เสนอบทศึกษา 5 บทที่สำคัญ คือ

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 2

การพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบทในบริบท ของการเมืองไทย

- ความหมายของการพัฒนา
- ปัญหาความสำคัญของการพัฒนาประเทศ
- ภูมิหลังทางการเมืองและเศรษฐกิจอันมีผลต่อการพัฒนา
- ทิศทางของการพัฒนาที่เกิดขึ้น
- ผลทางการเมืองที่ยัง เกิดขึ้นจากการพัฒนา
- วิวัฒนาการปรัชญาแนวความคิดในการพัฒนาประเทศกับการพัฒนาชนบท

บทที่ 3

สภาตำบลกับการพัฒนาชนบท

- ประวัติความเป็นมาของสภาตำบล
- บทบาทสภาตำบลกับการพัฒนาชนบท
- การบริหารงานของรัฐกับการพัฒนาชนบท

- สภาตำบลกับสภาพปัญหาการพัฒนาชนบท
- บทบาทของ 4 กระทรวงหลัก กับการพัฒนาชนบทในระดับตำบล

บทที่ 4

ปัญหา นโยบายและกระบวนการ ในการวางแผนพัฒนาตำบล

- นโยบายของการพัฒนาชนบทแนวใหม่ในระบบ กชช.
- การวางแผนพัฒนาตำบล
- การวางแผนพัฒนาตำบลในปัจจุบัน

บทที่ 5

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์บทบาทสภาตำบลกับแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก

- ลักษณะ ความหมายและขอบข่ายของแผนพัฒนาตำบล
- ลักษณะของสภาตำบลที่ศึกษา
- ผลการศึกษาและการวิเคราะห์

1. บทบาทและหน้าที่ของสภาตำบล

1.1 ความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกรรมการสภาตำบล

1.2 บทบาทของสภาตำบลกับการพิจารณาแผนพัฒนาตำบลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัด

ทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 กระทรวงหลัก

1.3 ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของ 4 กระทรวงหลัก

- วิธีการในการค้นหาปัญหาความต้องการของประชาชน
- การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ
- การประสานแผนพัฒนาตำบลของ 4 กระทรวงหลัก

1.4 ประโยชน์ของแผนพัฒนาตำบล

1.5 บทบาทของกรรมการสภาตำบลในการวางแผนพัฒนาตำบลของ 4 กระทรวง

หลัก

2. บทบาทของเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก (คปต.) กับการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดโครงการของสภาตำบล

4. ความพึงพอใจในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของกรรมการสภาตำบลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาชนบทของ 4 ประทรวงหลัก

5. ความต้องการของสภาตำบลกับความต้องการของ 4 กระทรวงหลักในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ